

Mål og fagplan for musik og sang

Kompetencemål efter 9. klasse:

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- Kunne udtrykke sig musikalsk i fælleskab med andre
- Kunne deltage opmærksomt i sang og sammenspil.
- Kunne udtrykke sig skabende i musikalske aktiviteter
- Kunne lytte opmærksomt til og mundligt at, udtrykke sig varieret om musik
- Kunne deltage opmærksomt i sang, sammenspil og bevægelse med bevidsthed om egen og andres rolle i musikalsk udfoldelse.

Færdigheds- og vidensmål for musik

Færdigheds-og vidensmål 9. klasse

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- kunne lytte aktivt til musik og reflektere over sine indtryk og oplevelser.
- deltage i det flerstemmige korarbejde (sopran, alt, tenor og bas)
- få indblik i orkesteret og andre ensembler
- kunne opnå færdigheder i den grundlæggende hørelære
- kunne opnå forståelse for musikkens udtryk og sprog.
- kunne indgå aktivt i et fællesskab omkring indstuderingen og fremførelsen af musik
- kunne opnå færdigheder i bladspil (primavistaspil)

Færdigheds-og vidensmål 6. klasse

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- kunne spille flerstemmigt på blokfløjte.
- kunne orientere sig i en 3-stemmig kor sats.
- kunne anvende solmisation
- kunne bruge nodelæsning på et niveau, der muliggør musikalsk samarbejde
- kunne sætte sig ind i et nyt musikstykke af passende sværhedsgrad

Færdigheds-og vidensmål 3. klasse

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- kunne spille enkle melodier på både den pentatoniske fløjte og blokfløjten
- kunne synge og spille kanons, samt enkle 2-stemmige melodier
- kunne opnå kendskab til nodesystemet
- kunne opnå kendskab til alle strygeinstrumenter
- kunne udføre enkle musikstykker på det valgte strygeinstrument
- kunne deltage i sammenspil

Færdigheds-og vidensmål 12. klasse

Undervisningen giver eleverne mulighed for at:

- kunne opøve en aktiv og nærværende lytteevne.
- kunne udvikle og harmonisere sjælekræfterne.
- styrke viljeskræfterne ved den stadige gentagelse.
- kunne orientere sig i et partitur
- kunne indgå aktivt i et fællesskab omkring indstuderingen og fremførelsen af et stykke
- selvstændigt kunne udføre en harmonisering af en enkel vokalsats både rytmisk og klassisk
- kunne udarbejde et arrangement af et stykke musik
- kunne foretage en trin og en funktionsanalyse af et givet stykke musik
- kunne forstå et musikstykkets opbygning, at genkende intervaller og treklange i dur og mol samt angive tone- og taktart med rimelig sikkerhed
- kunne beskrive hovedlinjerne i musikhistorien fra middelalderen og frem til i dag med vægt på europæisk kunstmusik
- kunne genkende centrale kompositionstyper, instrumenttyper, former og besætninger
- kunne opnå kendskab til centrale komponister, stilskabere, udøvere og et udvalg af værker fra middelalderen og frem til i dag
- kunne høre forskel på musikepoker fx renæssance, barok og wienerklassik
- kunne fordybe sig i selvvalgte musikemner.

Musik på Michaelskolen

Musikundervisningens opgave er at bidrage til elevernes alsidige udvikling.

Frem for alt skal skolen igennem det musikalske arbejde hjælpe barnet til en harmonisk udvikling af vilje, tanke og følelsesliv. Musikkens formål er bl.a. at vække glæde og nysgerrighed samt lyst til at skabe. Derudover opøves evnen til at lytte og indgå i en musikalsk sammenhæng. Det daglige arbejde med sang og musik sigter mod at gøre eleverne fortrolige med forskellige tiders og kulturers sang, musik og dans. Musikkens

fornemmeste opgave er at bringe eleverne til rige musikalske oplevelser, som de kan bære med sig videre i deres liv.

På Michaelskolen undervises der i musik igennem mange fag bla.: Teori, hørelære, sang/korsang, orkester, instrumentalundervisning og sammenspil på mindre hold. Derudover er fagene eurytmi og folkedans samt legegymnastik også en del af musikundervisningen. Indsæt ink til eutytm og bevægelsesfag

Teori

Her arbejdes med at kvalificere elevernes musikoplevelser ved læren om toner, noder, rytmer, tonearter og skalaer, akkorder, harmoniske funktioner, harmonisering, stemmeføring og arrangement. Forståelsen opnås gennem udvalgte eksempler samt elevernes selvstændige arbejde med emnerne, såvel praktisk som teoretisk.

Hørelære

Ud fra hver enkelt elev arbejdes med de auditive discipliner som f.eks. bestemmelse af toneart, taktart, form, harmonier og intervaller samt korrektions - og diktatøvelser.

Korsang

Her arbejdes grundigt med stemmepleje samt praktiske øvelser til udvikling af stemmeomfang, klang, præcision og fleksibilitet samt åndedrætsøvelser. Herudover arbejdes med solmisation, med særlig vægt på intonation og samklangsøvelser, såsom at synge treklange og kadencer i dur og mol. Dertil kommer rytme -og artikulationsøvelser samt arbejdet med dynamik og musikalsk udtryk. Endelig indøves flerstemmige sange a capella eller med instrumental ledsagelse. Undervisningen giver eleverne mulighed for at stifte bekendtskab med nogle af kor- og musiklitteraturens værker.

Orkester

I orkester arbejdes der med at opøve forståelsen af det musikalske samspils forudsætninger, dvs. først og fremmest orkesterdisciplin, gehør og musikalsk indlevelse samt med træning af de instrumentale færdigheder og nodelæsning. Elevens sociale kompetencer udvikles og styrkes, da denne gennem musikalsk udfoldelse får mulighed for at udtrykke sig kunstnerisk i samspil med sine medmusikanter.

Instrumentalundervisning

Til solo- og holdundervisning arbejdes der med at kunne udtrykke sig på sit instrument. Der arbejdes således både teknisk og musikalsk. Eleven beskæftiger sig i timerne med udvalgte stykker fra musikhistoriens forskellige perioder og genrer. Der arbejdes med nodelæsning, rytmeform, artikulation og klang på instrumentet. Koncerter både internt og eksternt er med til at udvikle og nære elevens musikalitet.

Fagplan for Musik

1.-2. klasse:

Musikken er en stor del af skoledagen og bruges i mange fag for at give skoledagen form. I løbet af det første år introduceres den pentatone fløjte. Der øves enkle sange efter gehør, ved efterligning og som vekselspil. Klassen kan evt. selv komponere små melodier. Der arbejdes med rytme, puls og form.

I slutningen af 2. klasse introduceres dur-tonaliteten, og der påbegyndes et arbejde med musikteoriens grundsten i form af leg med noder og rytmer. I slutningen af 2. klasse præsenteres strygeinstrumenterne og eleverne vælger i samarbejde med klasselæreren og musiklæreren et sådant.

3. klasse:

I 3. klasse føres eleverne langsomt ind i durtonaliteten med grundtoneoplevelsen som udgangspunkt. Dette sker bl.a. ved hjælp af blokfløjten. Der vælges sange ud fra hovedfagets fortællestof.

På elevens valgte strygeinstrument arbejdes med kropsholdning og den grundlæggende bueteknik (buestrøg), venstrehånds/finger-teknik samt klangdannelse. I slutningen af året præsenteres blæseinstrumenter for hele klassen og enkelte børn får i samråd med musiklæreren og klasselæreren mulighed for at skifte fra strygeinstrumentet til et blæseinstrument.

Der arbejdes med solmisation og 2-stemmighed præsenteres i form af kanons og 2-stemmige satser.

Nodesystemet introduceres og gennemarbejdes. Eleverne skal stifte bekendtskab med g, c – og f- nøgle. I slutningen af 3. klasse arbejdes med skalaer ud fra børnenes gehør.

4. klasse

Arbejdet med 2-stemmigheden fortsætter og løbende introduceres trestemmighed. Her kan flere fløjter præsenteres (alt, tenor, bas og evt. sopranino.)

Eleverne synger skalaer og treklange i dur og mol med solmisation, samt på tonenavne. På hhv. stryge- og blæseinstrumentet arbejdes videre med den grundlæggende teknik og i slutningen af året skabes et klasseorkester. Her får eleverne deres første rigtige orkesteroplevelse. Der arbejdes på sammenspilsdisciplin og fællesskabsoplevelsen. Eleverne indføres i nodelære på klassebasis (bl.a. i relation til brøkregning.)

5. klasse

I 5. klasse introduceres mol-tonaliteten. I løbet af året introduceres også stamtoneintervallerne (eks. Terts, kvart, kvint osv). I 5. klasse er der 1/2-års klasseorkester og her arbejdes med orkester disciplin og den fælles klangdannelse. Der spilles enkelte klassiske stykker, men der arbejdes primært ud fra penta-tonalitet, kanons samt folkemusik. Der er fortsat fokus på flerstemmigheden i blokfløjtespillets 2-3-stemmige satser og sange. Der arbejdes med den tonale kadence både teoretisk og i praksis gennem sang og spil.

6. klasse

I 6. klasse arbejdes med at forfine blokfløjtespillet.

Eleverne får forståelse og kendskab til den musiske begrebsverden som "da capo" "allegro" m.v. Der arbejdes med tonearter og transponering af små melodier. Derudover gives der enkelte melodidiktater. I orkesterundervisningen arbejdes med gehørspil og i slutning af året spilles 4-5 folkemelodier med 2-3 stemmer på gehør.

7.-8. klasse.

7. og 8. klasse danner tilsammen et mellemskoleorkester. Her spilles kortere klassiske værker samt folkemusik. Der arbejdes med intonation, klang, sammenspil og musikalsk fremførelse. Derudover rejser mellemskoleorkesteret på turne til udlandet med et intenst øveforløb og efterfølgende koncerter.

I musikteori arbejdes der med kvintcirklen. Paralleltonearterne introduceres. Forståelsen for tonearter udbygges med forskellige molskalaer (ren, melodisk og harmonisk).

Det tilstræbes, at eleven skal kunne spille skalaer til og med 3- 4 fortegn på sit eget instrument. De små og store intervaller gennemgås og der knyttes hørelære samt skriftlige opgaver til gennemgangen.

Eleverne introduceres til formlæren, herunder brugen af enkle formtyper inden for forskellige musikstilarter og genrer. Undervejs knyttes der fortællinger om komponister, musikere og udøvere. Orkesteret og andre ensembletypers anvendelse og udbredelse gennemgås.

9. -12 klasse.

9.-12. klasse danner tilsammen skolens overskoleorkester. Her arbejdes fortsat med klang og sammenspil. Eleverne bliver introduceret til klassiske værker, jazz, klezmer, tango, filmmusik etc. Hermed får de tilgang til de tekniske færdigheder, som de forskellige genrer repræsenterer. Overskoleorkesteret rejser hvert 2. år på turne, hvor koncertprogrammet, som er indøvet i løbet af året, fremføres.

Alt efter klassernes individuelle særpræg arbejdes der i musikteorien med forskellige selvvalgte emner. Der bliver lagt vægt på en beskrivelse af musikernets karakteristika - stilistisk og historisk. Der kan, hvor det er relevant, ske en belysning af emnets tilknytning til litteratur, sprog eller særlige geografiske områder af verden. I timerne inddrages så vidt muligt den praktiske udøvelse af musikken til forståelse af de valgte emner.

Selvom de samme elementer fra grundskolens musikteori og hørelære behandles, lægges der på disse klassetrin mere vægt på det lodrette element i teorien, her tænkes på harmoni- og akkordsystemet. Dette foregår bla. ved udarbejdelse af små vokalsatser og arrangement af musik. Eleverne introduceres for opbygningen og genkendelsen af klange, becifringssystemet, samt analyse af harmonik (trinanalyse, funktionsharmonik)

I 11.-12. kl. diskuteres musikken ud fra en mere fænomenologisk og æstetisk tilgang.

Igennem iagttagelsen af egne oplevelser i perceptionen af forskellig musik, bringes eleverne til bevidsthed omkring hvad det vil sige, at opleve musik. Der tages bla. udgangspunkt i

Peter Bastians bog "Ind i musikken".

Fagplan for musikhistorieperioden i 11. kl.

Kunstmusikkens historie er placeret i en hovedfagsperiode i 11. kl.

Med udgangspunkt i musikken fra oldtidens kulturer gennemgås den europæiske kunstmusiks udvikling gennem middelalderen, renæssancen og barokken over 1700-tallets wienerklassik og romantikken frem til det 20. århundredes musik.

Undervejs kommer ind på udviklingstendenser i musikhistorien, ligesom harmoni, tonalitet og skalatyper sættes ind i et musik- og kulturhistorisk perspektiv.

Det dionysiske og apollinske princip præsenteres som bærende kræfter i forbindelse med antikkens musik.

De anvendte metoder til belysning af emnet bliver præsenteret.

Ved gennemgangen af emnet bliver der præsenteret et oversigtsmateriale, som eleverne tilegner sig og indsætter i en skriftlig og illustrativ sammenhæng.

Eleverne skal kunne kende forskel på renæssance, barok, wienerklassik og musik fra romantikperioden, når de hører den. Herunder vide noget om formerne og satstyperne, der knytter sig til de forskellige epokers musik.

Fagplan for sang fra 1.-12. klassetrin

1.-2. klasse:

Der påbegyndes nu et grundigt arbejde, der skal bringe børnene til at synge rent. De fleste har evnen med sig fra naturen – nogle har et mere latent gehør og skal øve sig længe.

Læreren synger for, og eleverne imiterer (synger efter).

Gennem arbejdet med korte pentatone sange og enkle rytmeøvelser er målet at vække børnenes gehør og rytmesans. Men vigtigst af alt – at stimulere elevernes sangglæde og livskraft.

3. klasse

Eleverne føres langsomt ind i durtonalitet.

Der begynder nu et grundigt arbejde med solmisation, og enkel to-stemmighed præsenteres.

Børnene skal kunne synge enkle kanonsange samt sange med overstemme i dur.

Sangtimernes mål er løbende at udvikle elevernes evne til at lytte til hinanden og komme til et fælles udtryk.

4.-5. klasse

Arbejdet med to-stemmigheden fortsætter, men lidt efter lidt introduceres tre-stemmighed.

Enkle sangøvelser og artikulationsøvelser kommer også på programmet.

Ved slutningen af perioden introduceres mol-tonaliteten.

Børnene skal kunne synge en durskala og en molskala ledsaget af håndtegn (solmisation), samt treklange i dur og mol.

Eleverne bringes til en oplevelse af kvalitetsforskellen mellem dur og mol.

6. klasse

Da drengenes stemmer på dette alderstrin begynder at gå i overgang, ændres klassens korklang.

Eleverne skal lære at lytte sig ind i en ny musikalsk helhed. Det løbende arbejde med intonationen er i denne periode meget vigtig.

Her fokuseres også på enkel sangteknik – klang-, artikulations- og kadenceøvelser.

Her påbegyndes arbejde med enkle hørelæreøvelser.

7.-8. klasse

Sangundervisningen går over til at blive decideret korundervisning.

Der arbejdes med, at eleverne finder deres plads i koret som stemmetype (sopran alt, tenor, bas).

Der arbejdes med indstuderingen og fremførelsen af et stykke musik i en musikalsk helhed.

Arbejdet fortsættes med hørelære, herunder gehør og intervaltræning.

9.-12. kl.

Korundervisningen bygger videre på den stemmepleje og gehørs træning, som børnene får allerede i de små klasser. Der arbejdes med klang- og intonationsøvelser, åndedrætsøvelser og endvidere med artikulation og rytme. koret synger 3 og 4-stemmige danske sange samt et bredt udvalg af a capella satser og rytmisk kor repertoire.